

**ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ที่มีต่อ
ความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านกาเกาะระโยง จังหวัดสุรินทร์**

**The Effects of Using a Guidance Activities Package Based on Torrance's
Creative Theory on Creative Thinking in Freelance Occupations of Mathayom
Suksa III Students at Ban Kakorayong School in Surin Province**

ภัทรวดี มีแก้ว¹ นิธิพัฒน์ เมฆขจร² และนิรนาท แสนสา³

Pattharawadee Meekaew¹ Nitipat Mekkhachorn² and Niranart Sansa³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
^{2,3}รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

¹Corresponding author. E-mail: pa-123140@hotmail.com

Received: November 1, 2019

Revised: November 28, 2019

Accepted: November 28, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ และ (2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาเกาะระโยง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระ จำนวน 12 กิจกรรม และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมแนะแนว ความคิดสร้างสรรค์ อาชีพอิสระ มัธยมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to (1) compare the levels of creative thinking in freelance occupations of the experimental group students before and after using a guidance activities package based on Torrance's Creative Theory; and (2) compare the levels of creative thinking in freelance occupations of the experimental group students after the experiment and during the follow-up period. The sample consisted of 30 Mathayom Suksa III students of Ban Kakorayong school in Surin Province, obtained by simple random sampling. The employed research instrument comprised a guidance activities package based on Torrance's Creative Theory consisting of 12 activities, and an assessment scale for creative thinking in freelance occupations, with reliability coefficient of .91. The statistics used for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test. The research findings revealed that (1) after using the guidance activities package, students in the experimental group increased their level of creative thinking in freelance occupations at the .05 level of statistical significance; and (2) no significant different was found between the experimental group students' level of creative thinking in freelance occupations at the end of experiment and their counterpart level during the follow-up period.

Keywords: Guidance Activities Packages, Torrance's Creative Theory, Freelance occupations, Mathayom Suksa

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีงานทำเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญด้านแรงงานที่แสดงให้เห็นว่าภาวะตลาดแรงงานเป็นอย่างไร หากประชากรของประเทศมีงานทำมากย่อมแสดงว่าระบบเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะที่ขยายตัว เนื่องมาจากตลาดแรงงานเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจ การที่แรงงานมีงานทำจะทำให้วงจรเศรษฐกิจมีการขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี ซึ่งแรงงานเป็นทั้งปัจจัยการผลิตของระบบเศรษฐกิจและเป็นทั้งผู้บริโภคโดยจะเห็นได้จากการทำงานของระบบเศรษฐกิจส่วนรวม คือ ระบบเศรษฐกิจที่ประกอบด้วยผู้บริโภคหรือครัวเรือนกับส่วนของผู้ผลิตหรือหน่วยธุรกิจโดยมีความสัมพันธ์กัน (สุกัญญา ตันชนวัฒน์, 2553, น. 8-9) อาชีพอิสระ เป็นทางเลือกหนึ่งที่สำคัญ เป็นการประกอบกิจการส่วนตัวต่าง ๆ ในการผลิตสินค้าหรือบริการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธุรกิจที่มีอิสระในการกำหนดรูปแบบและวิธีดำเนินงานของตนเอง เป็นอาชีพที่ไม่ต้องใช้เงินลงทุนมาก สามารถกระจายถึงระดับตำบล และเป็นแหล่งจ้างงานใหญ่ของประเทศ อาชีพอิสระหากมีการจดทะเบียนมีเงินลงทุน มีลูกจ้างก็เปรียบเหมือนธุรกิจ SMEs ปัจจุบันธุรกิจ SMEs เปรียบเหมือนเส้นเลือดใหญ่ของระบบเศรษฐกิจไทยเพราะ SMEs มีสัดส่วนร้อยละ 37 ของ GDP ของประเทศ ผู้ประกอบการ SMEs เป็นผู้ว่าจ้างงาน 10.5 ล้านราย หรือร้อยละ 70 ของการจ้างงานรวม ดังนั้นอนาคตเศรษฐกิจของไทยจะพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูงได้หรือไม่จึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการของ SMEs เป็นสำคัญ การเสริมสร้างความเข้มแข็งและความเป็นมืออาชีพแก่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อยให้เติบโตไปสู่ธุรกิจ SMEs จึงเป็นสิ่งที่รัฐควรให้ความสนใจและมีมาตรการสนับสนุนอย่างจริงจัง รวมทั้งมีการติดตาม

ประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องด้วย ปรัชญา อัสวเดชกัจจ (2555, น. 1) ได้กล่าวถึงอาชีพอิสระว่าเป็นกลุ่มอาชีพที่มีแนวโน้มการเติบโตที่ดีในอนาคต คือ 1) อาชีพเกี่ยวกับการค้าขายสินค้าเบ็ดเตล็ด 2) อาชีพเกี่ยวกับการบริการ 3) อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหรือจำหน่ายเครื่องประดับ อย่างไรก็ตามการเลือกประกอบอาชีพที่มีแนวโน้มอนาคตที่ดีก็ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าผู้ประกอบการจะประสบความสำเร็จเสมอไปเพราะยังมีปัจจัยอื่น เช่น สภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยหรือไม่ สภาพการณ์ของตลาดเป็นอย่างไร และที่สำคัญอย่างยิ่งผู้ประกอบการเองมีความพร้อมมากน้อยเพียงใด ทั้งในด้านเงินทุนและความรอบรู้ในธุรกิจ รวมถึงอดถึงคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นผู้ประกอบการหรือไม่เพียงใด การทำงานของประชากรมีหลากหลายรูปแบบทั้งอาชีพในระบบและอาชีพนอกระบบซึ่งแต่ละรูปแบบมีความสำคัญต่อการสร้างรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว การศึกษาอาชีพและแนวโน้มของอาชีพอิสระหรือการประกอบธุรกิจของบุคลากรจึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทำให้สามารถแก้ปัญหา รวมทั้งสามารถเลือกตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล

ด้วยเหตุนี้ความคิดสร้างสรรค์เป็นพลังความคิดที่สำคัญยิ่งหากได้รับการพัฒนาและการส่งเสริมอย่างเป็นระบบในการนำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติ ถ้าคนในสังคมมีความคิดสร้างสรรค์สูงก็จะเป็นแรงผลักดันให้สังคมประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การพัฒนาให้เยาวชน บุคคล เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ จึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญยิ่งของสังคมและประเทศชาติ (สุเมธ มโหสถ, 2557, น. 4) ทอแรนซ์ (Torrance, 1969, p.17) แสดงความเห็น ว่า ความคิดสร้างสรรค์ทำให้เกิดการค้นพบสิ่งแปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มาก ลักษณะเด่นของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ คือการมีความคิดริเริ่มสามารถดัดแปลงประสบการณ์ที่มีอยู่ให้ออกมาในรูปแบบ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือนำไปแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีบุคลิกภาพที่เชื่อมั่นในตนเอง มีความอดทน ไม่เลิกความตั้งใจง่าย ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตัวบุคคลมากบ้าง น้อยบ้าง ซึ่งแตกต่างกันไปจากเดิมที่มีความเชื่อกันว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องของพรสวรรค์ที่แต่ละคนมีมาแต่กำเนิด (สุภาวดี ตั้งบุญผา, 2533, น. 1)

ทอแรนซ์ ยังได้ให้แนวคิดว่าหากได้มีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และฝึกฝนในเด็กยิ่งเร็วเท่าใดยิ่งเป็นการดี มนุษย์ทุกคนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และสามารถพัฒนาส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ให้สูงขึ้นได้ด้วยการสอน การฝึกฝน และการฝึกปฏิบัติที่ถูกต้อง ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะที่ควรได้รับการเสริมสร้างและพัฒนาเพื่อให้เด็กได้เจริญเติบโตเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์สูง ความคิดสร้างสรรค์เป็นสมรรถภาพทางด้านสมองที่มีอยู่ในตัวของมนุษย์ทุกคน ซึ่งจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล (วิณา ประชากุล, 2549, น.14-21) ดังนั้นความคิดสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์ที่จะดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพอิสระของตนเอง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาเกาะระยอง จังหวัดสุรินทร์ ก็มีปัญหาในส่วนของกระบวนการคิดสร้างสรรค์ คือ มีความคิดที่ติดกรอบ ไม่สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้กับอาชีพอิสระและอาชีพต่าง ๆ ได้ จากการสำรวจและสัมภาษณ์ครู โรงเรียนบ้านกาเกาะระยอง จังหวัดสุรินทร์ และครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมแนะแนวให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะชีวิตในหลาย ๆ ด้าน เช่น

ทักษะด้านการปรับตัว ทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะขาดทักษะด้านของความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม ซึ่งสามารถเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีและส่งผลไปถึงการตัดสินใจในการประกอบอาชีพของนักเรียน ทั้งนี้เพราะการเลือกอาชีพมีความสำคัญมาก ดังนั้นการส่งเสริมกระบวนการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จึงมีความสำคัญ

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่จะนำแบบฝึกทักษะ ชุดฝึกทักษะ มาใช้การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ หลักการและทฤษฎีที่สำคัญของการสร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ นวัตกรรมใหม่ ๆ ตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของทอแรนซ์ (Torrance, 1962, p. 16) ซึ่งให้ความหมายความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นกระบวนการของความรู้สึกลึกซึ้งต่อปัญหาหรือสิ่งที่บกพร่องขาดหายไปแล้วรวบรวมความคิดตั้งเป็นสมมติฐานขึ้นมา ต่อจากนั้นก็ทำการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อทดสอบสมมติฐานนั้น โดยใช้กระบวนการความรู้สึกลึกซึ้ง การมองเห็นถึงปัญหา มีความคล่องในความคิด มีความยืดหยุ่นค้นหาวิธีการมาแก้ไขปัญหาได้และยังสามารถคิดริเริ่มแนวทางใหม่ ๆ ที่มีความแตกต่างออกไปมาใช้แก้ไขปัญหาลงซึ่งทำให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาได้ โดยความคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต โดยครูจะมีบทบาทที่สำคัญมากในการแนะแนวเพื่อช่วยเหลือนักเรียนด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของทอแรนซ์ โดยเชื่อว่าชุดกิจกรรมดังกล่าวจะส่งผลทำให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการสร้างอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

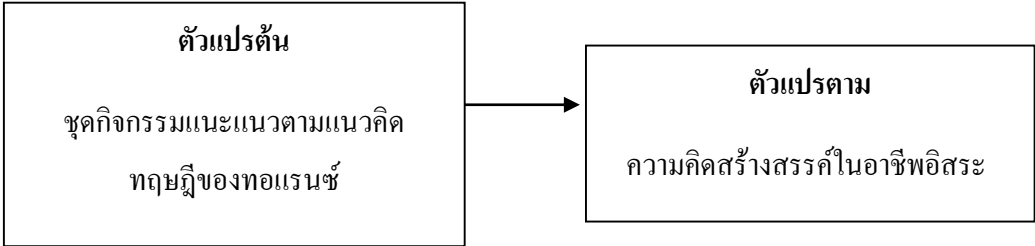
1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะเวลาหลังการทดลองกับระยะติดตามผล

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ ในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาเกาะระโยง จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์และอาชีพอิสระ สามารถสรุปกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาเกาะระโยง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2560 มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 50 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาเกาะระโยง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์
- ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์

ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา ด้านการศึกษาและการแนะแนว และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นผู้ตรวจความเหมาะสมของกิจกรรม ด้วยการนำหลักการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์และขอบข่ายการแนะแนวเป็นหลักในการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ โดยใช้วิธีการฝึกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีสื่อประกอบการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามความเหมาะสมของเนื้อหาที่ประกอบไปด้วยกิจกรรม เกม สื่อ และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะหรือความรู้ความเข้าใจตามจุดประสงค์ของสื่อที่สร้างขึ้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวแบ่งการดำเนินการเป็น 12 กิจกรรม โดยจัดกิจกรรมครั้งละประมาณ 60-90 นาที

3.2 แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระ

แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระ มีจำนวนทั้งหมด 43 ข้อ แต่ละข้อจะมีคำตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งผลการวัดค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence index: IOC) ของข้อคำถามทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.5 ถึง 1.00 จากนั้นนำแบบวัดมาหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสหสัมพันธ์ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach’Alpha reliability coefficients) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .91

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระ ก่อนดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว จากนั้นจึงดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดของทอแรนซ์ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 12 กิจกรรม ใช้เวลาดำเนินการ 12 สัปดาห์ ในทุกวันจันทร์ สัปดาห์ละประมาณ 60-90 นาที สำหรับระยะติดตามผล ดำเนินการให้นักเรียนทำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์อีกครั้งหลังการทดลองไปแล้ว 4 สัปดาห์

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์

กลุ่มทดลอง	n	M	SD	df	t
ก่อนทดลอง	30	93.70	3.88	29	7.05*
หลังทดลอง	30	99.17	4.19		

*p< .05

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระเท่ากับ 99.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.19 สูงกว่าก่อนทดลองที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 93.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.88 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล นำเสนอในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล

กลุ่มทดลอง	n	M	SD	df	t
หลังทดลอง	30	99.17	4.19	29	.40
ระยะติดตามผล	30	99.10	4.38		

จากตารางที่ 2 พบว่า ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาเกาะระโยง จังหวัดสุรินทร์ สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระ ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมและเทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ผ่านการระดมสมอง การวิเคราะห์อาชีพอิสระต่าง ๆ การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง สถานการณ์จริง การอภิปรายกลุ่ม การวาดภาพประกอบเรื่องราวงานศิลปะ นักเรียนมีการทำกิจกรรมกลุ่มด้วยการจัดกิจกรรมการสัมมนาเพื่อนำเสนอความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรมได้วาทีในด้านอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ มีความคิดเชื่อมโยงได้หลายแนวทางจากกิจกรรมดังกล่าวผู้เรียนสามารถจะประมวลข้อมูลผ่านทักษะการคิด เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดยืดหยุ่น สามารถหาแนวทางที่ไม่ซ้ำกันได้หลายแนวทางในการแก้ปัญหา ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง เกิดแนวทางใหม่ ๆ สำหรับการดำเนินชีวิตและการทำงาน มีความคิดริเริ่มเป็นความคิดที่แปลกแตกต่างจากความคิดเดิมซึ่งไม่เหมือนใคร มีการนำความรู้มาดัดแปลงและประยุกต์ให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ขึ้น ความคิดที่เกิดขึ้นด้วยการอาศัยความกล้าคิดกล้าลงที่เป็นการพัฒนาสมองให้มีความฉลาด แหล่นคมในการคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นช่วยยกระดับขีดความสามารถของการพัฒนาความคิดริเริ่ม สร้างความเชื่อมั่นและเกิดความภูมิใจในตนเองอันเนื่องมาจากการพัฒนาขีดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์จนสามารถเผชิญหน้าและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น และมีความคิดละเอียดลออนำไปสู่การปฏิบัติ ทำให้เกิดผลงานหรือผลผลิตสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อทำให้ความคตินั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับชุดิมา วงษ์พระลับ (2553, น. 21) ที่กล่าวว่างค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์ เกิดขึ้นได้จากการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าควรส่งเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในห้องเรียนให้นักเรียน ได้ฝึกฝนกระบวนการคิดจากกิจกรรมที่หลากหลาย

อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่อยากรู้ อยากเห็น ชอบเสาะแสวงหาความรู้และความคิด เจตคติที่ดีต่อสิ่งแปลกใหม่ มีความพึงพอใจและสนุกสนานกับการใช้ความคิด มีความคิดคล่องตัวมีความยืดหยุ่นในการคิด มีจินตนาการสูง ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวของเขาชน อันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทั้งส่วนตัวและปัญหาของชาติ ทั้งด้านการศึกษา และด้านอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น

2.2 ผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์เป็นชุดกิจกรรมที่ประกอบด้วยกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ซึ่งแต่ละกิจกรรมล้วนฝึกฝนให้นักเรียนได้มีความคิดเป็นอิสระ มีความยืดหยุ่น สามารถสร้างจินตนาการ โดยใช้กระบวนการคิด และกระบวนการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ จึงสามารถทำให้เกิดพฤติกรรมที่คงทน นักเรียนยังคงมีความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระได้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งนักเรียนได้สะท้อนข้อมูลเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมว่า นักเรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจและทักษะที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ คิดและตัดสินใจด้วยตนเองทุกเรื่อง การพัฒนางานเกิดจากความคิดและจินตนาการของนักเรียนช่วยสร้างความคิดที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอาชีพอิสระ ส่งเสริมให้เด็กมีกระบวนการด้านความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น สามารถนำไปตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อและการเลือกประกอบอาชีพในอนาคตได้ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของปริญญ์ ทนันชัยบุตร, สุลัดดา ลอยฟ้า, และสันติ วิจักขณาลัญญ์ (2552, น. 81-91) ที่กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ได้แก่ ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดยืดหยุ่น ด้านความคิดริเริ่ม และด้านความคิดละเอียดลออ ชุดกิจกรรมแนะแนวจึงถือเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิกะตักทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่ให้บริการแนะแนวการศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ ทำให้เกิดแนวทางใหม่ ๆ ขยายความคิดสามารถอธิบายให้เห็นภาพได้ชัดเจน โดยนำกระบวนการคิดตามแนวคิดทฤษฎีของทอแรนซ์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การคิดคล่อง 2) การคิดยืดหยุ่น 3) การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ 4) การคิดละเอียดลออ ซึ่งได้นำมาถ่ายทอดความคิดเพื่อสร้างความคิดที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอาชีพอิสระ ส่งเสริมให้เด็กมีกระบวนการด้านความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น สามารถนำไปตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อและการเลือกประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจตั้งแต่กระบวนการของการจัดกิจกรรม สื่อ เทคนิควิธีการ ตลอดจนการทำความเข้าใจกับแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ในอาชีพอิสระและการแปลผลอย่างถูกต้อง

1.2 ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคล การจะพัฒนาด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวในแต่ละครั้งควรมีการสังเกตลักษณะพฤติกรรมและกระบวนการคิด ตลอดจนวิธีการ และประสบการณ์ของบุคคลนั้นเพื่อเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนก่อนการดำเนินกิจกรรมจึงจะทำให้ชุดกิจกรรมสามารถดำเนินการจนบรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือปัจจัยที่จำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ เพื่อต่อยอดให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนสะดวกแก่ผู้มารับบริการแนะแนวอาชีพต่อไป

2.2. ควรศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความคิดการสร้างสรรค์ของของนักเรียนของผู้เรียนในด้านอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน และความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบชิ้นงานต่าง ๆ ของนักเรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

ชุดิมา วงษ์พระลับ. (2553). ความคิดสร้างสรรค์ที่สรรค์สร้างได้. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 33(4), 10-21.

ปริญญา ทุนันชัยบุตร, สุลัดดา ลอยฟ้า, และสันติ วิกัชนาลัย. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทัศนศิลป์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 32(4), 81-91.

ปรัชญา อัสวเดชกำจร.(2555). SMEs ตอบโจทย์เศรษฐกิจไทย. สืบค้นจาก

https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/DocLib_/article28_06_12.pdf

วิมา ประชากุล.(2549). การวัดความคิดอย่างสร้างสรรค์. วารสารวิชาการ, 9(2), 14-21.

สุกัญญา ดันชนวัฒน์.(2553) เศรษฐศาสตร์ทั่วไป. สืบค้นจาก <http://e-book.ram.edu/>

สุภาวดี ตั้งบุบผา. (2533). การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

สุเมธ มโหสถ. (2557). ข้อมูลแรงงานที่มีทักษะพิเศษ พ.ศ. 2557. กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. สืบค้นจาก

https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/lmia_th/5c6f5a21050ddb2bd1dc63128d022b13.pdf

Torrance, E.P. (1962). *Guiding creative talent*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Torrance, E.P. (1969). *Rewarding creative behavior : Experiment in classroom creativity*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.